

गात्रभङ्गा (गात्र + भङ्ग) f. N. einer Pflanze, *Mucuna prurius* Hook. (भ्रूकशिम्बी), ЦАБДАК. im ÇKDr.
 गात्रमार्जनी (गात्र + मा०) f. *Handtuch* ÇKDr. Wils.
 गात्रम् (von गात्र), गात्रयते *lose sein oder lösen* (शैथिल्ये) Vor. in Dhātup. 35, 82.
 गात्रयष्टि (गात्र + यष्टि) m. ein schwächtiger, zarter Körper Ragh. 6, 81. Am Ende eines adj. comp. f. ३ R̥. 3, 1. ३ 4, 15. 17. 6, 24.
 गात्ररुक् (गात्र + रुक्) n. die Haare auf dem Körper: गात्ररुकेषु कर्षः Brāh. P. 2, 3, 24. — Vgl. शङ्करुक्.
 गात्रलता (गात्र + लता) f. ein schmiegsamer, schwächtiger Körper Brāhma-P. 59, 6.
 गात्रवत् (von गात्र) 1) m. N. pr. eines Sohnes des Kṛṣṇa und der Lakṣmaṇā Hariv. 9189. VP. 591. — 2) f. वती N. pr. einer Tochter des Kṛṣṇa und der Lakṣmaṇā Hariv. 9190.
 गात्रविन्द (गात्र + विन्द) m. N. pr. eines Sohnes des Kṛṣṇa und der Lakṣmaṇā Hariv. 9199.
 गात्रसंकोचिन् (गात्र + सं०) m. *Iltis, Viverra zibethica* H. 1302.
 गात्रसंज्ञव (गात्र + सं०) m. ein best. Vogel, *Pelicanus fuscicollis* H. 1340. — Vgl. ज्ञव.
 गात्रानुलेपनी (गात्र + अनु०) f. Salbe, Schminke AK. 2, 6, 2, 35. H. 639.
 गात्रावरण (गात्र + आवरण) n. Schild MBh. 7, 79.
 गाथ (von 2. गा) 1) m. (m. n. Siddh. K. 249, 7) oxyt. Sang: गार्थ्याथं सुतसेमो डुवस्यन् RV. 1, 167, 6. 9, 11, 4. SV. I. 5, 2, 2, 10. — 2) f. गौथा Uṇ. 2, 4. a) *Gesang, Lied, Vers*; im Sprachgebrauch der Brāhmaṇa und liturgischen Bücher insbes. ein solcher Vers, der vermöge seines Gebrauchs weder Rk, noch Sāman, noch Jaḡus ist, ein zwar religiöser aber nicht vedischer Vers. Śi. Einl. zum Comm. des Ait. Br. Naigh. 1, 11. RV. 8, 32, 1. 87, 9. अग्निमीक्षिष्ववसे गाथ्याभिः 60, 14. तं गार्थ्या पुराण्या पुनानमयन्षत 9, 99, 4. 10, 85, 6. AV. 10, 10, 20. इतिहासश्च पुराणं च गार्थाश्च नाराशंसीश्च 15, 6, 4. Çat. Br. 14, 3, 6, 8. Āçv. Gṛh. 3, 3. सा गार्था नाराशंस्यभवत् TBr. 1, 3, 2, 6. TS. 7, 5, 11, 2. श्रोमिष्युचः प्रतिगर एव तथेति गाथायाः। श्रोमिति वै देवं तथेति मानुषम् Ait. Br. 7, 18. परस्रक्शतगार्थं शौनःशेषमाध्यानम् ebend. — Çat. Br. 3, 2, 4, 16. 13, 1, 5, 6. 4, 2, 8. 5, 4, 2. Pār. Gṛh. 1, 6. 15. 3, 10. Khānd. Up. 4, 17, 9. Jān. 3, 2. गाथा वायुगीताः M. 9, 42. काण्डुना चिरादीताः R. 5, 91, 7. काश्यपेन MBh. 3, 1099. तत्र स्म गाथा गार्थ्यात्तं साम्ना परमवल्गुना Indra. 2, 28. इमे च गाथे द्वे दिव्ये गाथेयाः R. 1, 62, 20. 21. आशीर्गेयं च गाथानाम् 2, 65, 6. वाक्यानि मम गाथाभिर्गीयमानाः N. 24, 22. Varāh. Brh. S. 43, 99 (97). = गेय und श्लोक Med. th. 6. = वाग्भेद H. an. 2, 245. Bei den Buddhisten: der in den Sūtra in gebundener Rede abgefasste Theil; s. Burn. Intr. 33. 36. 37. Lot. de la b. l. 729. Lalit. Calc. 4, 10. Die Sprache dieser Verse ist ganz eigenthümlich, da reine Sanskrit-Wörter mit provinciellen Formen abwechseln. Sollte etwa daher die Bed. संस्कृतान्यभाषा eine vom Sanskrit verschiedene Sprache Med. th. 6. herrühren? — b) ein best. Metrum (= अर्था) oder auch jedes von den Lehrern der Prosodie nicht erwähnte Metrum Colebr. Misc. Ess. II, 89. 132. 153. 165. Verz. d. B. H. No. 380. = वृत्त H. an. Med. Varāh. Brh. S. 104, 55. — Vgl. ऋगाथा, ऋजुगाथ, यज्ञगाथा; dagegen ist der Artikel अभियज्ञगाथा zu streichen.

गौथक (wie eben) m. Sānger P. 3, 1, 146. Vop. 26, 39. Traik. 1, 1, 126.
 रत्निष्ठा गाथकाः P. 1, 1, 34, Sch.
 गार्थपति (गाथ + पति) m. Herr des Gesanges RV. 1, 43, 4.
 गाथाकार (गाथा + कार) m. Verfasser von Gesängen, Liedern, Versen P. 3, 2, 23.
 गाथार्थी (गाथा + नी) adj. den Gesang leitend, vorsingend RV. 1, 190, 1. 8, 81, 2.
 गाथात्तर (गाथा + अत्तर) m. Name eines Kalpa, des 4ten Tages in Brahman's Monat; s. u. कल्प 2, d.
 गाथिका (von गाथा) f. *Gesang, Lied*: नाराशंसीश्च गाथिकाः Jān. 1, 45.
 गाथिञ्ज (गाथिन् + ञ) m. Gāthin's Sohn, Viçvāmītra Ind. St. 1, 119.
 गार्थिन् (von गाथा) 1) adj. subst. gesangkundig, Sānger RV. 1, 7, 1. न गाथा गाथिनं शास्ति बहू चेदपि गापति MBh. 2, 1450. — 2) m. N. pr. ein Sohn Kuçika's und Vater Viçvāmītra's RV. Anukr. P. 6, 4, 165. pl. seine Nachkommen: देवे वेदे च गाथिनाम् Ait. Br. 7, 18. Vgl. गाधि. गाथिन्. — 3) f. गाथिनी N. eines Metrums: 12 + 18 + 12 + 20 oder 32 + 29 Moren Colebr. Misc. Ess. II, 154. — Vgl. वीणागाथिन्.
 गार्थिन् patron. von गाथिन् P. 6, 4, 165. Ait. Br. 7, 18. Āçv. Ça. 12, 14.
 गार्थीन Pravarādhj. in Verz. d. B. H. 57.
 गौदि patron. von गद् gaṇa बाह्वादि zu P. 4, 1, 96.
 गौदित्य von गदित (s. गद्) gaṇa प्रगच्छादि zu P. 4, 2, 80.
 गद्गद्य (von गद्गद्) n. das Stammeln Suçr. 2, 254, 20.
 गाध्, गौधते 1) fest stehen (= प्रतिष्ठ) Dhātup. 2, 3. aufbrechen, sich aufmachen (beruht auf falscher Deutung von प्रतिष्ठ): अगाधत ततो व्योम Bhaṭṭ. 8, 1. गाधितासे नमो भूयः 22, 2. Vgl. गाह्. — 2) verlangen, begehren (vgl. गर्ध्). — 3) aufhäufen, aufreihen Dhātup.
 गार्थ 1) adj. f. आ wo man festen Fuss fassen kann, eine Furt darbietend, seicht: तीर्थ Kaush. Br. in Ind. St. 2, 294. स नदीस्तुष्टव गाथा भवत Nir. 2, 24. सरितः कुर्वती गाथाः (शरत्) Ragh. 4, 24. R. 5, 94, 6. Accent eines darauf ausgehenden compos. P. 6, 2, 4. शम्भुगाधमुदकम् Sch. अगाध (s. auch bes.) grundlos, überaus tief: अगाधो ऽयं सागरः R. 5, 74, 17. übertr.: अगाधबुद्धि MBh. 5, 897. अगाधबोध Bhāg. P. 3, 3, 1. — 2) n. Grund zum Stehen im Wasser, Untiefe, Furt, vadum: प्रव्रजि चिन्नव्यो गाधमस्ति RV. 7, 60, 7. गम्भीरे चिन्नवति गाधमस्मै 6, 24, 8. अग्निमिक्त् गाधमुत् प्रतिष्ठाम् 5, 47, 7. TS. 4, 3, 11, 4. पौर्व गाधं तरंते विदायः RV. 10, 106, 9. सुगेभिर्विश्वा इरिता तरेम विदा षु णा उर्विवा गाधमथ 113, 10. 1, 61, 11. विदा गाधं तुचे तु नः 6, 48, 9. यो गाधेषु य आरुणेषु कृत्यः 8, 59. 8. गाधमेव प्रतिष्ठा चतुर्विंशमकः यथोपपत्तदर्थं वा काण्डदर्थं वा Çat. Br. 12, 2, 2, 9. अविद्वि गाधम् Pār. Gṛh. 3, 3. उग्रगाधमिव वा र्त्थच्छन्देमा तद्यथाद उग्रगाधे व्यतिष्य गाह्त् एवमेवैतद्रूपे व्यतिष्यति च्छन्देमानामसंख्यायाय Pañkāv. Br. 14, 8. 15. 2. अनासादितगार्थं च पातालतलम् MBh. 1, 1217. 3, 5532. अगाधे गाधमिच्छताम् 7, 91. भरद्वाजस्य गाधम् N. eines Sāman Ind. St. 3, 227. Auch m.: (न) तमो प्राह्कुकुलजले दातुं गाधो मम (spricht das Meer) R. 5, 94, 12. Nach H. an. 2, 240 und MBh. dh. 6: m. = स्थान. — 3) m. Verlangen, Begier (vgl. गाध् 2) H. an. Med. — Vgl. अगाध, सुगाध. Geht wohl auf गाध् = गाह् zurück.
 गाधि (Nebenform von गाथिन्) m. N. pr. des Vaters von Viçvāmītra und Königs von Kānjakubḡa MBh. 3, 11046 (p. 571). 9, 2296. 12, 1720.